

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ΡΑΟΥΛ ΔΕ ΝΑΒΕΡΥ

Συνέχεια· ἔδε προηγούμενον φύλλον.

Δύο εβδομάδες πρῆλθον ἔκτοτε. Αἱ ἔχθροπραξίαι εἶχον ἤδη ἀρχίσει καὶ μετ' αὐτῶν αἱ ἤτται τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων. Ὁ ἔχθρος εἰσῆρχετο εἰς τὴν Γαλλίαν μετὰ τριπλασίων δυνάμεων, ὁ δὲ κύριος Κουρσὺ ἔμενε πάντοτε παρὰ τὴν κλίνην τῆς συζύγου του, ἥτις, καίτοι ἀνέρωσε κατὰ τι, εἶχεν ἀπολέσει πᾶσαν ἀνάμνησιν τοῦ παρελθόντος. Ἡ θεὰ τοῦ συζύγου τῆς προὔξενε εἰς αὐτὴν θλιβεράν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν ματαίως προσεπάθει νὰ καταστείλῃ. Μεγίστη ἀδυναμία εἶχε καταλαβεῖ τὸ σῶμα αὐτῆς καὶ τὴν ψυχὴν, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐνεθυμῆτο ἢ ὅτι ὁ σύζυγός τῆς οὐδὲ πρὸς στιγμὴν εἶχεν ἐγκαταλείψει αὐτήν. Ἡσθάνετο μὲν ἔτι βαθεῖαν συμπάθειαν δι' αὐτόν, ἀλλ' οὐδέποτε ἤλπιζεν ὅτι θὰ τὴν ἐσυγχώρει. Ὅτε δὲ, ἀνεμνήσκετο τῆς μετὰ τοῦ πρίγκηπος Ὀρλώφ μονομαχίας τοῦ συζύγου τῆς, δὲν ἐζήτει νὰ μάθῃ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς, διότι προεμάντευεν αὐτό, ἀλλ' ἀνέμενε καρτερικῶς τὴν τιμωρίαν, τὴν ὁποίαν προητοίμαζε δι' αὐτήν ὁ σύζυγός τῆς. Ὅθεν, μόλις ἀνέρωσεν ὅπως οὖν, ἐκάλεσε τὸν σύζυγόν τῆς καὶ τῷ εἶπε·

— Τί σκέπτεσθε, κύριε, νὰ πράξετε τώρα δι' ἐμέ; Εἶμαι ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ μου καὶ ἀναμένω τὴν τιμωρίαν, ἣ ὁποία ἀρμόζει εἰς τὰ λάθη μου. Ὅσφ αὐστηρὰ καὶ ἂν ἦνε, πιστεύσατέ μοι ὅτι δὲν θὰ βαρυκαρδήσω. Βαρυθεῖσα τὴν ζωὴν ταύτην καὶ ἠττηθεῖσα ὑπὸ τῶν δελεαστικῶν αὐτῆς παρορμήσεων, ἀφίεμαι εἰς τὴν κρίσιν σας. Γνωρίζω ὅτι δὲν εἶμαι ἀξία συγγνώμης. οὐδὲ τολμῶ νὰ παρακαλέσω διὰ τοῦτο τὸν Θεόν. μόνη κατέστρεψα τὴν εὐτυχίαν μου. Δέν μοι μένει ἄλλο τι ἢ ν' ἀφεθῶ εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ τὴν γενναϊότητα τῆς καρδίας σας.

— Ἴδου πᾶν ὅ,τι ἐπεζήτησα καὶ ὠνευρεύθην, τῆ εἶπεν ἐγερθεῖς. Μὴ ἀπκτᾶσαι! ἔχω ἀνάγκην ἐκδικήσεως. Νὰ σε φονεύσω, δὲν θὰ ἐδυνάμην, διότι ἡ χεὶρ μου θὰ παρέλυε. Νὰ σε συγχωρήσω, φεῦ! μοι εἶνε ἀδύνατον, διότι αἰσθάνομαι ὅτι δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ ταπεινωθῶ μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου. Ἐκλαυσα, ἠγρύπνησα ἐπὶ ὀλοκλήρους νύκτας, καὶ τέλος ἀνεῦρον τὸ μέσον τῆς ἐκδικήσεως. Νὰ σε κλείσω εἰς τὸ φρενοκομεῖον!

— Ὅχι, ὄχι, μὴ ζητήσετέ ποτε τοιαύτην τιμωρίαν! ἀνέκραξεν ἡ Αὐγουστίνη.

— Καὶ διατί ὄχι; Μήπως δὲν εἶσαι παράφρων; Τί ἄλλο εἶνε ἡ παραφροσύνη εἰμὴ διατάραξις τοῦ λογικοῦ; Εἶσαι παράφρων, Αὐγουστίνη, διότι, ἔχουσα σύζυγον, ὁ ὁποῖος σὲ ἠγάπα, ἔπαιζες μὲ τὸν ἔρωτά του, ὡς παιδίον, καὶ κατέστρεψες αὐτόν. Εἶσαι παράφρων, διότι, οὕσα θυγάτηρ ἐνὸς πτωχοῦ ἐπιστήμονος, καὶ γενομένη αἰφνης πλουσία, ἠθέλησες νὰ κα-

ταστήσης τὸν σύζυγόν σου πτωχόν! Εἶσαι παράφρων, διότι, καταχρασθεῖσα τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ συζύγου σου, ἐνὸς ἐντίμου ἀνθρώπου, τὸν ἐπρόδωκες αἰσχροῦς καὶ ἀναξίως. . .

— Θεέ μου! Θεέ μου! ἐψιθύρισε ἡ Αὐγουστίνη.

— Λοιπὸν διὰ μίαν τοιαύτην παράφροναν, ἣ ὁποία κατέστρεψε τὴν εὐτυχίαν τῆς καὶ ἠτίμασε τὸν σύζυγόν τῆς, δὲν ἀρμόζει τὸ φρενοκομεῖον; . .

Ἡ Αὐγουστίνη ἔκρυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν τῆς καὶ ἐκλαυσε ἐπὶ πολὺ.

Ὅτε δὲ ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν, δὲν εἶδεν ἐνώπιόν τῆς τὸν κύριον Κουρσὺ.

Μετὰ δύο ὥρας ἡ Ἰουλίαν ἐνεχειρίσεν εἰς αὐτὴν ἐπιστολὴν τινα ἀναγνωρίσασα τὸν χαρακτήρα τοῦ συζύγου τῆς, ἔλαβεν αὐτὴν τρέμουσα, προαισθανθεῖσα ἀνεπανόρθωτον συμφορὰν.

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κυρίου Κουρσὺ περιεἶχε τὰ ἐξῆς·

«Σοὶ εἶπον ἤδη ὅποιαν τιμωρίαν ἐσκέφθην ἀρμόζουσαν διὰ σὲ κατὰ τὰς περτωθείς καὶ ἀγωνιώδεις ἀγρυπνίας μου. . . Ἡδὲ σοὶ ἀναγγέλλω ὅτι δὲν αἰσθάνομαι ἀρκούσας δυνάμεις ὅπως προῶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς. Δέν θέλω νὰ γίνω ἐγὼ δικαστὴς σου. . . Παρεκάλεσα ὁμως τὸν Θεόν ὅπως εὐδοκήσῃ, ὥστε ἡ πρώτη ἐχθρική σφαῖρα, ἣ ὁποία θ' ἀνηγήσῃ εἰς Haussois, νὰ διαπεράσῃ τὰ στήθη μου. Σὲ ἠγάπησα ὑπερβαλλόμενος, ἀλλὰ, φεῦ! δὲν ἦσο ἀξία τοσούτου ἔρωτος, καὶ διὰ τοῦτο ἴσως ἡ τύχη τοῦ συνειδότος θὰ κατατρώγῃ αἰωνίως τὰ στήθη σου. . . Τὸ κατ' ἐμέ, ἐπειδὴ θὰ σ' ἐσυγχώρουν κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ θανάτου μου στιγμὴν, σὲ συγχωρῶ ἀπὸ τοῦδε. . .»

Ἡ Αὐγουστίνη ἔκρυψε τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ στήθος τῆς καὶ ἔτρεξεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ συζύγου τῆς. Ὁ κύριος Κουρσὺ εἶχεν ἤδη ἀναχωρήσει, ἀφήσας ἐπὶ τῆς τραπέζης του ἕν χρηματοφυλάκιον, περιέχον τριάκοντα χιλιάδας φράγκων.

Ἡ Αὐγουστίνη, λαβοῦσα αὐτὰ, ἔτρεξεν ἀμέσως πρὸς τοὺς ἐμπόρους τῆς, μετὰ τῶν ὁποίων διεκανόνισε τὰς ὑποθέσεις τῆς· εἶτα δὲ ἐπώλησεν ὅλα τὰ ἐπιπλά τῆς, τὰ φορέματά τῆς, καὶ τοὺς πολυτίμους λιθοῦς τῆς καὶ, ἐνδυθεῖσα πένθιμον καὶ ἀπλουστάτην ἐσθῆτα, ἠτοιμάσθη πρὸς ἀναχώρησιν, χωρὶς ν' ἀνακωινώσῃ εἰς οὐδένα τοὺς σκοποὺς τῆς.

Ὅχι ἤττον ἡ Νέρα ἐπληροφορήθη ἐξωδίκως τὰ περὶ τῆς μελλούσης ἀναχωρήσεως τῆς Αὐγουστίνης, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφρασε νὰ τὴν ἀποχαιρετίσῃ ἢ δὲ Βαρβάρρα καὶ ἡ Δουσίγκα εὐρίσκοντο πρὸ ἐξ ἑβδομαδῶν εἰς Τυρόλ, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶδον τὴν Αὐγουστίνην.

Ἡ ἀτυχὴς γυνὴ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπεβιβάσθη μόνη τοῦ σιδηροδρόμου, μὴ παραλαβοῦσα οὕτε αὐτὴν τὴν θαλαμηπόλον τῆς, καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὸ Haussois ἀντὶ δὲ ν' ἀποβιβάσθῃ εἰς τὸ ἐργοστάσιον τοῦ συζύγου τῆς, μετέβη κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ κτῆμα τοῦ Παύλου Βαρθιέ.

Ἡ Λαύρα ἦτο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν μόνη μετὰ τῶν τέκνων τῆς. Ἴδουσα δὲ τὴν φίλην τῆς, ἣ ἐνάρετος γυνὴ ἔτρεξεν ὅπως ὑποδεχθῆ αὐτὴν ἀνοικταῖς ἀγ-

κάλαις, λησμονήσασα ὅτι ἡ αὐστηρὰ ἠθική δὲν ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὴν νὰ ἔχῃ σχέσεις μετὰ γυναικὸς ἐπιμέμπτου διαγωγῆς.

— Τέλος πάντων ἐπανήλθες, τῆ εἶπε.
— Ναὶ· καὶ μάλιστα διὰ παντός. Ἄλλ' ὁ σύζυγός μου; . . ἠρώτησε ζωηρῶς ἡ Αὐγουστίνη.

— Εἶνε πάντοτε ὁ αὐτός, γενναῖος καὶ ἀγαθός, ὅταν μάλιστα πρόκειται περὶ τοῦ καθήκοντος. . . Προσεκάλεσεν ὅλους τοὺς ἐργάτας, εἰς τοὺς ὁποίους ἀφηγήθη ἐν ὀλίγοις τὰς συμφορὰς τῆς Γαλλίας, τελευτῶν δὲ εἶπε τὰ ἐξῆς· «Ἀπαιτῶ νὰ ὀπλισθῆτε ὅλοι ὅπως ὑπερασπίσῃτε τὸ πατριον ἔδαφος καὶ τὰς οικογενεῖάς σας καὶ διατηρήσῃτε ἀπρόσβλητα καὶ σεβαστὰ τὰ μέρη ταῦτα μέχρι πέρατος τοῦ πολέμου. . . Ἡδὲν εἶμαι πλέον ἐργοστασιαρχὴ· εἶμαι ἀρχηγὸς στρατεύματος ἐξ ἐθελοντῶν.» Ὅλοι οἱ ἐργάται ἐζήτησαν παρ' αὐτοῦ ὄπλα, ὁ δὲ κύριος Κουρσὺ ἐξώπλισεν αὐτοὺς ἰδίαις δαπάναις καὶ ἐσχημάτισε μικρὸν στρατεύμα, τὸ ὁποῖον ἤδη στρατοπεδεύει ὀλίγας λεύγας μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, ἔτοιμον νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ Haussois, ἂν ὁ ἔχθρος εἰσῆρχετο εἰς αὐτό. Οἱ γέροντες ἐργάται ἔμειναν εἰς τὸ ἐργοστάσιον, ἀλλὰ καὶ οὗτοι εἶνε καλῶς ὀπλισμένοι, ὅπως, ἐν ἀνάγκῃ, ὑπερασπίσῃσι τὴν πατρίδα. Ὁ δὲ Παῦλος, ἐνῶ ἐπιβλέπει τὰς ἐργασίας τοῦ ἐργοστασίου, κατὰ παραγγελίαν τοῦ κυρίου Κουρσὺ, φροντίζει συγχρόνως τῆ βοήθειᾳ τῶν ἐργατῶν, νὰ παρασκευάζῃ κινητὰ νοσοκομεῖα. Ἐγὼ δὲ μετὰ πολλῶν ἄλλων γυναικῶν καὶ νεανίδων ἐσχημάτισαμεν ὀλόκληρον λόχον νοσοκόμων, ὅπως, ἐν ἀνάγκῃ, περιποιηθῶμεν τοὺς τραυματίας καὶ τοὺς ἀσθενεῖς. Εἰς τοιοῦτον φοβερὸν πόλεμον ἕκαστος ὀφείλει νὰ πράξῃ τὸ κατὰ δύναμιν, ἡμεῖς δὲ αἱ γυναῖκες πρέπει νὰ δεῖξωμεν ὅτι δὲν φοβοῦμεθα τὸν κίνδυνον, καὶ μάλιστα τὴν ἐπιδημίαν, ἣ ὁποία εἶνε ἀναπόφευκτος!

— Ἀχ! ἀνέκραξεν ἡ Αὐγουστίνη, λοιπὸν δὲν νομίζεις ὅτι εἶμαι κ' ἐγὼ ἱκανὴ νὰ σε βοηθήσω εἰς τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ἔργον σου;

— Διατί ὄχι; Αὐριον θὰ σοι ὑποδείξω τί πρέπει νὰ πράξῃς, διότι σήμερον ἔχεις ἀνάγκην ἀναπαύσεως ὡς ἐκ τοῦ ταξειδίου σου. . . Τὸ δωμάτιόν σου εἶνε ἔτοιμον· ἔλθε νὰ χαιρετίσῃς τὴν γραίαν μάμμην μου καὶ μὴ φοβηθῆς τίποτε· ἔχε πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι εὐρίσκεσαι εἰς τὴν οἰκίαν μιᾶς ἀδελφῆς σου.

Ἡ Αὐγουστίνη συνεκινήθη μέχρι δακρύων διὰ τὴν εἰλικρινῆ ταύτην ἀφοσίωσιν τῆς φίλης τῆς.

Εἰςῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς καὶ ἐκοιμήθη ἡσυχῶς.

Ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν δὲν εἶχε δοκιμάσει τοσούτον γαλήνιον ὕπνον.

ΚΒ'

Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρός.

Μόλις ἐξημέρωσεν, ἡ Αὐγουστίνη ἠγέρθη καὶ μετέβη μετὰ τῆς φίλης τῆς εἰς Haussois.

Αἱ γυναῖκες τῶν ἐργατῶν ὑπεδέχθησαν αὐτὴν ψυχρῶς, ἐνῶ τὸν ἀντιπάλον, βλέπουν αὐτὴν Λαύραν, ἐχαιρέτιζον αὐτὴν μελιδῶσαι.

Ἡ Αὐγουστίνη ἐφαίνεται οἰνοει ζένη εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῆς οἰκίαν.

— Τοιαύτη τιμωρία ἦτο δικαία δι' ἐμέ, εἶπε πρὸς τὴν Λαύραν, καὶ πρέπει νὰ τὴν ὑποφέρω.

Καθ' ὅλην ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐδοθήθη τὴν Λαύραν εἰς τὴν σύστασιν καὶ διοργάνωσιν τῶν κινητῶν νοσοκομείων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὑπῆρχον ἑκατὸν περίπου κλιναὶ καὶ ἀφθονοὶ ὑλικόν, οἷον σινδόναι, ὑποκάμισα, μοτὸς καὶ ἄλλα χρειώδη. Εἶχον δὲ προμηθευθῆ ἐκ τῆς πρωτευούσης καὶ ὅλα τὰ ἀναγκαζοῦντα πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐργαλεῖα.

Ἐν τούτοις οἱ Γερμανοὶ εἰσέβαλον εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ ὁ πόλεμος ἤρξατο φοβερός καὶ ἀκατάσχετος. Οἱ ἐργάται ἐγκατέλειπον ἔντρομοι τὰς οἰκίας των, ἀπειλούμενοι ὑπὸ τοῦ πυρός· τὸ πυροβόλον ἐρίπτετο κατ' αὐτῶν ἀδιακρίτως καὶ ἐθέριζε πᾶν τὸ προστυχόν· πολλοὶ δὲ ἔτρεχον εἰς τὰς ὁδοὺς γυμνοὶ καὶ πειναλέοι, ὡς ἐπαίται. Τὸ Haussois τότε κατέστη τὸ πανδοχεῖον τῶν ἀτυχῶν τούτων πλασματῶν ἢ δὲ Λαύρα διέμενον ἐκεῖ διαρκῶς μετὰ τῶν τέκνων της.

Ἐσπέρην τινὰ ἀντήχησε κρότος πολλῶν πυροβολισμῶν, ἐκεῖ ποῦ πλησίον ριφθέντων.

Βεβαίως εἶχε συγκροτηθῆ μάχη.

Ὁ ἰατρός τοῦ νοσοκομείου προητοίμασε πάραυτα τὸν χειρουργικὸν γυλιὸν του καὶ, ἀφοῦ ἐφόρτωσεν ἐπὶ τῆς ἀμαξίας του διάφορα φάρμακα, ἐπιδέσμους καὶ ἀφθονοὺς μοτὸν, ἠτοιμάζετο ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὸ πεδίον τῆς μάχης.

Ὁ Παῖλος, ἀφοῦ ἐνηγκαλίσθη τὴν σύζυγόν του, ἐπήδησεν ἐντὸς τῆς ἀμαξίας τοῦ ἰατροῦ.

— Ἐχετε ἀνάγκην βοηθοῦ, τῷ εἶπεν.

Ὁ ἀπαίσιος ἤχος ἐπλησίαζεν ὀλονέν· νέφη καπνοῦ ἐκάλυπτον τὸν οὐρανόν, διασχιζόμενα ἐνίοτε ὑπὸ ἐρυθρῶν λάμπων.

Ἡ μάχη διήρκεσεν ἐπὶ ἑξ ὥρας.

Καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τοῦτο, ἡ Αὐγουστίνη καὶ ἡ Λαύρα ἀνέμενον εἰς τὴν μεγάλην ὁδόν.

Χωρικός τις διήλθεν ἐκεῖθεν ἐφιππος κραυγάζων:

— Πληγωμένοι! πληγωμένοι!

Ἡ Λαύρα ἔφερε ζωηρῶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους της.

— Ἐλθέ! εἶπε λαμβάνουσα τὴν χεῖρα τῆς Αὐγουστίνης.

Ἡ κυρία Βαρθιὲ ὠδήγησε τὴν φίλην της εἰς τινὰ μεγάλην αἰθουσαν καὶ, ἀνοίγουσα μικρὸν κιβώτιον, ἐξήγαγε μικρὸν λευκὸν ὑφασμα, ἐφ' οὗ ἦτο κεντημένος ἐρυθρὸς σταυρός.

— Λάβε, τῇ εἶπε μελιχίως.

Ἡ Αὐγουστίνη ἠρνήθη μὲ τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ὅχι, εἶπε, δὲν εἶμαι ἀξία αὐτοῦ... τὸ ἔμβλημα τοῦτο εἶνε ἔνδειξις τιμῆς, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ φέρωσιν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἐμκνέουσι διὰ τῶν ἔργων των σέβας

καὶ ἐμπιστοσύνην... Ἐγὼ δὲν ἀπέκτησα τοιαῦτα δικαιώματα, δὲν εἰμπορῶ νὰ δεχθῶ τοιαῦτα προνόμια...

Ἡ Λαύρα, ἐνοήθησεν πάραυτα τοὺς διαλογισμοὺς τῆς Αὐγουστίνης, δὲν ἐπέμεινε· ἄλλως τε κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἐσκέφθη ὅτι δὲν ἔποεπε νὰ χάσῃ τὸν καιόν· της εἰς ματαίας ὀμιλίας, ἀλλὰ νὰ τρέξῃ εἰς βοήθειαν τῶν τραυματιῶν.

Ὅθεν, χάρις εἰς τὴν ἐνεργητικότητα αὐτῆς, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἠτοιμάσθησαν πάντα τὰ χρειώδη. Ἀκολουθουμένη δὲ ὑπὸ τῶν γυναικῶν τοῦ ἐργοστασίου καὶ ὑπὸ τῶν μάλλον ἀδυνάτων ἐργατῶν, διηυθύνθη πρὸς τὸ παράθυρον, ἀναμένουσα τοὺς τραυματίας.

Μετ' ὀλίγον διέκρινε μακρόθεν ὁμάδα ἀνθρώπων, βραδέως ἐρχομένων, οἵτινες μετέφερον τοὺς πληγωθέντας ἐπὶ φορείων, ἐσχηματισμένων ἐκ ξηρῶν κλάδων δένδρων καὶ ἐξ ὀπλων προσδεδεμένων σταυροειδῶς.

Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τὸ νοσοκομεῖον καὶ ἐναπέθησαν ἐπὶ τῶν λευκῶν κλινῶν τοὺς τραυματίας, ὠχροὺς καὶ πλήρεις ἐρυθροῦ καὶ πεπηγότος αἵματος, φωναὶ ὀδυνηραὶ, μειγμέναι μετὰ λυγμῶν καὶ δακρύων, ἀντήχησαν πανταχόθεν. Ἦσαν αἱ φωναὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, τῶν συζύγων, τῶν μητέρων. Ἐκάστη ἐξ αὐτῶν ἔτρεχεν ἀγωνιστὰ περὶ τὴν κλινὴν τοῦ τραυματίου καὶ διὰ τοῦ βλέμματος ἐξήταζε τὸν ἰατρὸν Πινῶ. Οὐχ ἦττον, φοβούμεναι μὴ ταράξωσι τὴν ἡσυχίαν τοῦ τραυματίου, ἐφαίνοντο ἀπαθεῖς καὶ κατέπινον ἀκουσὰς τὰ δάκρυά των. Ὁ δὲ ἰατρός ἀπηγόρευσε νὰ εἰσέρχωνται εἰς τὴν αἰθουσαν πρόσωπα ἀγνωστα καὶ ξένα εἰς τοὺς τραυματίας, τοὺς ὁποίους, ἄλλως τε, ὡς ἐκ τοῦ πεπηγότος ἐπὶ τοῦ προσώπου των αἵματος, εὐκόλως δὲν ἐδύνατο ν' ἀναγνωρίσῃ.

Εἴκοσι περίπου τραυματῖαι εἶχον τοποθετηθῆ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ νοσοκομείου.

Ὁ ἰατρός ἵστατο παρὰ τὸ φορεῖον ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ὅτε δὲ εἶδε τὴν Αὐγουστίνην πλησιάζουσαν πρὸς αὐτόν, ἀνέκραξεν, ἀποταθείς πρὸς τὴν κυρίαν Βαρθιέ.

— Διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, διώξτε ἀπ' ἐδῶ τὴν κυρίαν Κουρσού.

— Ὁ σύζυγός μου ἀπέθανεν!... ἀνέκραξεν ἡ Αὐγουστίνη.

— Ὅχι, εἶπεν ὁ ἰατρός, ἀλλ' ἡ κατάστασις αὐτοῦ εἶνε σοβαρά.

Ἡ Αὐγουστίνη, καταβαλοῦσα τὴν λύπην της, ὤρμησε πρὸς τὴν κλινὴν τοῦ τραυματίου καὶ ἤγειρε τὴν χλαίνην, ἥτις ἐκάλυπτε τὸ σῶμα τοῦ ἐργοστασιάρχου.

Τὸ πρόσωπόν του ἐκάλυπτε θανάσιμος ὠχρότης, αἱ δὲ χεῖρες αὐτοῦ τεταμέναι, ἐκρέμντο ἐκτὸς τοῦ φορείου· ὅτε δὲ μετέφερον αὐτόν ἐπὶ τῆς κλίνης του, ἐλαχίστας παρεῖχεν ἐλπίδας ζωῆς.

Ὁ ἰατρός ἐξήτασε μετὰ προσοχῆς τὴν πληγὴν του καὶ ἐκίνησεν ἀπελπιστικῶς τὴν κεφαλὴν.

— Ἐκόπη ἡ μηριαία ἀρτηρία, εἶπε, τὴν ὁποῖαν αὐριοῖν πρέπει νὰ δέσω· ἂν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης δὲν ἐπέλθῃ αἰμορραγία, εἰμποροῦμεν νὰ ἐλπίσωμεν... οὐχ ἦ-

τον ὁ ἀσθενὴς δὲν πρέπει νὰ μείνῃ μόνος οὔτε ἐν δευτερόλεπτον.

Ἡ Αὐγουστίνη ἐκάθησε παρὰ τὴν κλινὴν τοῦ κυρίου Κουρσού.

Ἐπλυνεν ἐλαφρῶς τοὺς κροτάφους του δι' ἀρωματικὸν ὕδατος, εἶτα δ' ἔτριψε τὰς γειῶάς του, καταστάσας μελανὰς, διὰ τινος ἰσοσταθμικῆς κόνεως. Ἡ δυστυχὴς γυνὴ θὰ εἶδε καὶ τὴν ζωὴν της, ἂν ἐδύνατο ν' ἀσπασθῇ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν τὸ ὠχρὸν μέτωπόν του καὶ πολλακίς τὰ δάκρυα αὐτῆς ἀνείμχθησαν μετὰ τοῦ ὕδατος, δι' οὗ ἐπλυνε τὴν κεφαλὴν του, ἐφ' ἧς ἐφαίνετο, κάτωθεν τοῦ κροτάφου, ἐρυθρά, ἀλλ' ἐπίδερμος πληγὴ ἐχθροικῆς σφαίρας.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ ἰατρός Πινῶ ἐξήταζε τοὺς λοιποὺς τραυματίας μετὰ πατρικῆς ὄντως μερίμνης, ἐνῶ ἡ Λαύρα, παρακολουθοῦσα αὐτόν, ἐδείκνυε στωικὴν καρτεροψυχίαν καὶ διὰ τῶν παραμυθητικῶν καὶ γενναίων λόγων της μετέδιδε δύναμιν καὶ θάρρος εἰς τοὺς ἀτυχεῖς μαχητὰς τοῦ Haussois, τῶν ὁποίων τὰς πληγὰς αὐτῇ μόνῃ ἐπλυνε, βοηθοῦσα συγχρόνως τὸν ἰατρὸν εἰς τὴν ἀλλαγὴν τῶν ἐπιδέσμων καὶ θέτουσα ἰδίαις χερσὶ τὸν μοτὸν εἰς τὰς πληγὰς.

Ἐν ἐνὶ λόγῳ τὰ δύο ταῦτα φιλόδοξα ὄντα, ὁ ἰατρός καὶ ἡ Λαύρα, κατέβαλον τὸσαῦτα προσπαθεῖς καὶ τσοῦτον ζήλον ἀνέπτυξαν διὰ τοὺς ἀτυχεῖς τραυματίας, ὥστε, μετὰ παρέλευσιν μιᾶς περιόδου ὥρας, ἅπαντες εἶχον τοποθετηθῆ εἰς ἰδιαιτέρας καθαρὰς κλινὰς, κοιμώμενοι ἡσυχῶς, ἀνακουφισθέντες δ' ἐπ' ὀλίγον ὑπὸ τῶν πόνων τῶν πληγῶν των, αἵτινες, ὡς γνωστόν, κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας δὲν προξενοῦσι τόσον ὀξεῖς πόνους ὅσον κατὰ τὰς ἐπομένους ἡμέρας.

Ἡ σφαῖρα, εἰσχωροῦσα εἰς τὸ σῶμα, μωλωπίζει μὲν αὐτὸ κατ' ἀρχάς, χωρὶς νὰ προξενῇ δριμῦν πόνον, ἀλλὰ κατόπιν, μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ὥρων, ἡ πληγὴ ἀνοίγει καὶ οἱ πόνοι αὐξάνουσιν.

Ἐν τούτοις ὁ κύριος Κουρσού δὲν συνήρατο εἰς τὰς αἰσθήσεις του.

Αἰφνης ἡ Αὐγουστίνη εἶδεν ἐρυθρὰς κηλίδας ἐπὶ τῶν σκεπασμάτων τῆς κλίνης τοῦ συζύγου της καὶ ἔβαλε ὀξεῖάν κραυγὴν.

Ὁ ἰατρός ἔτρεξε πάραυτα πρὸς αὐτήν.

Ἐν ἀκαρεῖ δέ, ἀνεγείρας τὰ σκεπασματα, ἀνεῦρε τὴν ἀρτηρίαν καὶ ἐπίσεν αὐτήν. Παρήλθον λεπτά τινα καὶ ἡ αἰμορραγία δὲν ἔπαυεν. Ὁ ἰατρός, σκεφθεὶς ὅτι ἰσχυροτέρα πίεσις τοῦ ἐπιδέσμου ἐδύνατο νὰ χειροτερεύσῃ τὴν θέσιν τοῦ τραυματίου, ἵστατο ἔντρομος ἐνώπιον τῆς κλίνης τοῦ ἀσθενοῦς καὶ μετρῶν τοὺς παλμούς τοῦ σφυγμοῦ αὐτοῦ.

Ὅλη ἐκείνη ἡ νύξ περῆλθεν ἐν τοιαύτῃ ἀβεβαιότητι καὶ ἀνησυχίᾳ. Ὁ κύριος Κουρσού ἠνέφξεν πρὸς στιγμήν τοὺς ὀφθαλμούς του, ἀλλ' ἐπανεκλείσεν αὐτοὺς πάραυτα.

— Εἰς μάτην προσπαθεῖτε νὰ μοῦ τὸ κρύψετε, κύριε, εἶπεν ἡ Αὐγουστίνη πρὸς τὸν ἰατρὸν, ὁ σύζυγός μου θ' ἀποθάνῃ.

— Δὲν ἀπηλπίσθη ἐντελῶς ἀκόμη,

κυρία, ἀπήντησεν ὁ ἰατρός. Ἡ ὑγεία τοῦ κυρίου Κουρσοῦ ἐξησθένησε μεγάλως πρὸ δύο ἐτῶν, οἱ δὲ καθημερινοὶ κόποι τῆς ἐξοχῆς συνεπλήρωσαν. . .

— Ὅ,τι εἶχεν ἀρχίσει ἡ λύπη, ἐψιθύρισεν ἡ Αὐγουστίνη συμπληρώσασα τὴν φράσιν τοῦ ἰατροῦ.

Ὁ ἰατρός παρετήρησεν αὐτὴν, χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ.

Ὅτε δὲ ἐξημέρωσεν, ἤρξατο προετοιμαζόμενος διὰ τὴν δύσκολον ἐγχείρισιν τῆς περιδέσεως τῆς ἀρτηρίας, ἐγχείρισιν, τὴν ὁποῖαν ἀληθῶς μετὰ τὸσάυτης ἐπιτυχίας καὶ δεξιότητος διεξήγαγεν, ὥστε, ἂν ἔβλεπον αὐτὸν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν καὶ αὐτοὶ οἱ διασημότεροι καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, θ' ἀπεκάλυπτον ἐνώπιον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν.

Ἔπειτα τὸ τέλος.

Σ. Τ.

Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΜΟΝΣΟΡΩ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ ἈΔΕΣΣΑΝΑΡΟΥ ΔΟΥΜΑ

Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε προηγούμενον φύλλον.

Ρ'

Ἡ μάχη.

Τὸ ἔδαφος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐμελλε νὰ συναφθῇ ἡ τρομερὰ μάχη, ἐσκιάζετο ὑπὸ δένδρων καὶ ἦτο ἔρημον, διότι, συνήθως, δὲν ἐσυχάζετο ἡ ὑπὸ τῶν παιδιῶν, τὰ ὁποῖα ἤρχοντο νὰ παίξωσιν ἐκεῖ τὴν ἡμέραν καὶ ὑπὸ τῶν μεθύσων καὶ τῶν κλεπτῶν, οἵτινες ἤρχοντο νὰ κοιμῶνται τὴν νύκτα.

Ἄλλως, ἦτο λίαν ἐνωρίς καὶ τὴν κοινὴν περιέργειαν διήγειρεν ἡ αἰμόφυρτος οἰκία τοῦ Μονσορώ.

— Ὁ Σχικῶ, μὲ τὴν καρδίαν παλλούσαν, καίτοι μὴ φύσει λίαν εὐαίσθητος, ἐκάθισεν ἐπὶ ζυλίνου φραγμοῦ πρὸ τῶν ἀκολούθων καὶ τῶν θεραπόντων.

Δὲν ἠγάπα τοὺς Ἀνδευαυοὺς καὶ ἀπεστρέφετο τοὺς εὐνοουμένους, πλὴν ἀπαντες ἦσαν ἀνδρεῖοι νεανίαί, ἐντὸς δὲ τῶν φλεβῶν αὐτῶν ἔρρεεν αἷμα γενναῖον, τὸ ὁποῖον τάχιστα θὰ ἐχύνετο.

Ὁ δ' Ἐπερών ἠθέλησε νὰ ἐπιδείξῃ αὐθις ἀνδρείαν.

— Λοιπόν, μὲ φοβοῦνται πολὺ; ἀνέκραξε.

— Σιωπήσατε, φλύαρε, τῷ εἶπεν ὁ Ἄντραγκέ.

— Ἐχω δικαίωμα, ἀπήντησεν ὁ δ' Ἐπερών, διότι ἡ μάχη συνεφωνήθη δι' ὀκτώ.

— Ἐμπρός, πηγαίνετε! εἶπεν αὐτῷ ὁ Ριβειράκ, φράξας τὴν δίοδον.

Ὁ δ' Ἐπερών ἀπεσύρθη ὑπερηφάνως καὶ ἐπανεθέσε τὸ ξίφος του εἰς τὴν θήκην.

— Ἐλθετε, εἶπεν ὁ Σχικῶ, ἔλθετε, ἀνθος τῶν ἀνδρείων, ἄλλως θ' ἀπολέσητε ἢ ζευγος ὑποδημάτων, ὡς χθές.

— Τί λέγει αὐτὸς ὁ κύρ τρελλός;

— Λέγω, ὅτι, μετ' ὀλίγον, θὰ χυθῇ

αἷμα καὶ θὰ το πατήσετε, ὡς ἐπράξατε τὴν παρελθοῦσαν νύκτα.

Ὁ δ' Ἐπερών ἐγένετο κάτωχρος. Ἡ θρασύτης του κατέπεσεν ἐνώπιον τῆς τρομερᾶς ἐκείνης ἐπιπλήξεως.

Ἐκάθισε δ' εἰς ἀπόστασιν δέκα βημάτων μακρὰν τοῦ Σχικῶ, τὸν ὁποῖον δὲν ἠτένιζε πλέον ἢ ἐντρομος.

Ὁ Ριβειράκ καὶ ὁ Σχομβέργ ἐπλησίασαν ἀλλήλους, μετὰ τὸν συνήθη χαιρετισμόν.

Ὁ Κουέλος καὶ ὁ Ἄντραγκέ, υἱτινες, πρὸ ἐνὸς λεπτοῦ τῆς ὥρας, ἴσταντο εἰς φύλαξιν, διεσταύρωσαν τὰ ξίφη, προχωρήσαντες ἕν βῆμα.

Ὁ Μωζιρόν καὶ ὁ Λιβάρτος, στήριζόμενοι ἕκαστος ἐφ' ἐνὸς φραγμοῦ, προσέβλεπον ἀλλήλους, ποιῶντες πλαστοὺς ἐλιγμοὺς μέχρις οὗ εὐρωσι τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν νὰ διασταυρώσωσι τὰ ξίφη.

Ὁ ἀγὼν ἤρξατο, ἐνῶ ἐσήμαινε πέντε ὥρας τὸ ὠρολόγιον τοῦ Ἁγίου Παύλου.

Ἐπὶ τῶν προσώπων τῶν ἀνταγωνιζομένων ἦτο ἐξωγραφημένη ἡ ὀργή, ἀλλὰ τὰ συσφιγμένα χεῖλη των, ἡ ἀπειλητικὴ ὠχρότης των καὶ ὁ ἀκούσιος τρόμος τῆς χειρὸς ἐδείκνυον, ὅτι κατέστελλον τὴν ὀργὴν των διὰ τῆς φρονήσεως καὶ ὅτι, ὁμοῖα πρὸς θυμῆρ ἵππων, ἡ ὀργὴ των δὲν ἠθελεν ἐκραγῆ, ἀνευ μεγίστων καταστροφῶν.

Ἐπὶ τινὰ λεπτὰ τῆς ὥρας, τὰ ξίφη προσετρίβοντο, χωρὶς νὰ συγκρούωνται.

Οὐδὲν κτύπημα εἶχε κατενεχθῆ.

Ὁ Ριβειράκ, κουρασθεὶς ἢ μᾶλλον εὐχαριστημένος ὅτι ἔψαυσε τὸν ἐχθρόν του, ἐταπεινώσε τὴν χεῖρα καὶ περιέμεινεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν.

Ὁ Σχομβέργ ὁμως προὐχώρησε ταχέως δύο βήματα καὶ κατήνεγκεν αὐτῷ κτύπημα, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἐξελθοῦσα τῶν νερῶν ἀστραπή.

Ὁ Ριβειράκ ἐτραυματίσθη.

Τὸ δῆγμα του ἐγένετο πελιδνὸν καὶ αἷμα ἐξηκοντίσθη ἀπὸ τοῦ ὤμου του· ὑπεχώρησεν, ὅπως ἐννοήσῃ τὴν σπουδαιότητα τοῦ τραύματός του.

Ὁ Σχομβέργ ἠθέλησε νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ κτύπημα, ἀλλ' ὁ Ριβειράκ, ἀποκρούσας τὸ ξίφος του, ἐτραυμάτισε τὸν Σχομβέργ εἰς τὰς πλευράς.

Ἐκάτερος εἶχε τραυματισθῆ.

— Τώρα, ἂς ἀναπαυθῶμεν ἐπὶ τινὰ δευτερόλεπτα, εἰάν θέλητε, εἶπεν ὁ Ριβειράκ.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ, ἐπίσης ὁ Κουέλος καὶ ὁ Ἄντραγκέ ἐθερμαίνοντο· ὁ Κουέλος ὁμως, στερούμενος ἐγχειριδίου, ἐμειονέκει μεγάλως, διότι ἦτο ἠναγκασμένος ν' ἀποκρούῃ τὸ ξίφος τοῦ ἀντιπάλου του διὰ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος, ὅστις, γυμνὸς ὢν, ἐτραυματίζετο ἐκάστοτε.

Χωρὶς δ' ὁ Κουέλος νὰ ἦναι βαρέως τραυματισμένος, οὐχ ἦττον εἶχε τὸν βραχίονα αἰμόφυρτον.

Ὁ Ἄντραγκέ, ἀπ' ἐναντίας, ἐννοῶν τὸ πλεονέκτημά του καὶ οὐχ ἦττον ἐπιτήδειος τοῦ Κουέλου, ἀπέκρουε λίαν προσεκτικῶς.

Τρία κατ' ἐπανάληψιν κτυπήματα προσέβηκον τὸν Κουέλον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου τὸ στήθος, καίτοι μὴ τετραυματισμένου βαρέως, ἔρρεεν αἷμα.

Πλὴν, ἀνὰ πᾶσαν πληγὴν, ὁ Κουέλος, ἐπανελάμβανε:

— Δὲν εἶναι τίποτε.

Ὁ Λιβάρτος καὶ ὁ Μωζιρόν εἶχον στάσιν ἐπιφυλακτικὴν.

Ὁ Ριβειράκ ὁμως, ἐξάλλος ἐκ τῶν ἀλγηδόνων καὶ ἐννοῶν ὅτι αἱ δυνάμεις του ἤρχισαν νὰ συνεκλείπωσι μετὰ τοῦ αἱματός του, ὤρμησε κατὰ τοῦ Σχομβέργ.

Ὁ Σχομβέργ δὲν ἐκινήθη, ἀλλ' ἠρκέσθη νὰ προτείη τὸ ξίφος του.

Οἱ δύο νεανίαί ἐτραυματίσθησαν ἀμοιβαίως, ὁ μὲν Ριβειράκ εἰς τὸ στήθος, ὁ δὲ Σχομβέργ εἰς τὸν λαιμόν.

Ὁ Ριβειράκ, θανασίμως πληγωθεὶς, ἔφερε τὴν ἀριστερὰν χεῖρα ἐπὶ τοῦ τραύματός του καὶ ἐξετέθη, ἐπωφεληθεὶς δ' ὁ Σχομβέργ τῆς εὐκαιρίας, κατήνεγκε δεύτερον τραῦμα, τὸ ὁποῖον διέσχισε τὰς σάρκας αὐτοῦ.

Πλὴν ὁ Ριβειράκ, διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἐδράξατο τῆς χειρὸς τοῦ ἀντιπάλου του, διὰ δὲ τῆς ἀριστερᾶς ἐβύθισε τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τὸ στήθος του μέχρι τῆς λαβῆς.

Ἡ ὄξετα λεπίς διεπέρασε τὴν καρδίαν του.

Ὁ Σχομβέργ ἔρρηξεν ὑπόκωφον κραυγὴν καὶ ἔπεσεν ὑπτίως, συμπαρὰσῦρων τὸν Ριβειράκ, διατετριπτημένον διὰ τοῦ ξίφους του.

Ὁ Λιβάρτος, ἰδὼν τὸν φίλον του πίπτοντα, ὑπεχώρησε ταχέως καὶ ἔδραμε πρὸς αὐτόν, καταδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ Μωζιρόν.

Προέτρεξέ τινα βήματα καὶ ἀπήλλαξε τὸν Ριβειράκ τοῦ ξίφους τοῦ ἀντιπάλου του, ἀλλ' ὁ Μωζιρόν ἔφθασεν αὐτόν, ὥστε ἠναγκάσθη ν' ἀμυνηθῇ μὲ τὰ μειονεκτήματα τοῦ ὀλισθαίνοντος ἐδάφους, τῆς ἀκατάλληλου στάσεως καὶ τοῦ κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ προσπίπτοντος ἡλίου.

Μετὰ δευτερόλεπτον, ἕν κτύπημα ἠνέφξε τὴν κεφαλὴν τοῦ Λιβάρτου, ὅστις, ἐγκαταλιπὼν τὸ ξίφος του, ἐγονυπέτησεν.

Ὁ Κουέλος ἐστενοχωρεῖτο μεγάλως ὑπὸ τοῦ Ἄντραγκέ. Ὁ Μωζιρόν ἔσπευσε καὶ κατήνεγκε δεύτερον ξιφισμόν κατὰ τοῦ Λιβάρτου, ὅστις ἔπεσε κατὰ γῆς.

Ὁ δ' Ἐπερών ἀφῆκε μεγάλην κραυγὴν.

Ὁ Κουέλος καὶ ὁ Μωζιρόν ἴσταντο ἀπέναντι μόνου τοῦ Ἄντραγκέ. Ὁ Κουέλος ἦτο μὲν αἰμόφυρτος, ἀλλ' ἐξ ἐλαφρῶν τραυμάτων.

Ὁ Μωζιρόν ἦτο σχεδὸν ἀβλαβής.

Ὁ Ἄντραγκέ ἐνόησε τὸν κίνδυνον· δὲν εἶχε μὲν λάβει οὐδ' ἀμυχήν, ἀλλ' εἶχεν ἀρχίσει νὰ αἰσθάνηται ἑαυτὸν κεκμηκότα, δὲν ἦτο δὲ κατάλληλος στιγμὴ νὰ αἰτήσῃ ἀνακωχὴν παρ' ἀνδρὸς τετραυματισμένου καὶ παρ' ἐτέρου ἐξάλλου ἐκ τῆς σφαγῆς. Διὰ κτυπήματος, ἀπεμάκρυνε βιαίως τὸ ξίφος τοῦ Κουέλου, ἐπωφεληθεὶς δὲ ταύ-